

Elżbieta Rogalska

Kontrola społeczeństwa - Problem nadmiaru w edukacji – normatywność

Prowadzenie badań ilościowych, w naukach o wychowaniu, jest szczególnie trudne, zwłaszcza w odniesieniu do normatywnego nadmiaru w edukacji. Diagnostyka edukacyjna widzi problem nadmiaru w czterech aspektach, są to: usytuowanie – zewnętrzne/wewnętrzne; posiadanie – inne/własne; rodzaj rozumienia – oswojone/osobliwe; obowiązująca normatywność – nienormatywne/regulowane – temat ten, w ramach tego artykułu, rozpatrzemy szerzej.

Formułowanie osądów w podejściu do normatywności określa treść i wzory postępowania badawczego. Jest to swoiste uschematyzowanie, wypunktowanie postępowania ontologicznego wobec badanej rzeczywistości, której ocena zależy od wiedzy i obranego aspektu normatywności przez badacza.

„W edukacji normatywność diagnozowania ilościowego widoczna jest, między innymi, podczas egzaminów zewnętrznych, stosujących testy sprawdzające wyłącznie wiedzę i umiejętności w zakresie określonym standardami wymagań egzaminacyjnych, sprawdzane poprzez przyrównywanie uczniowskich odpowiedzi do klucza. To, co nie wpisuje się w jego zakres treściowy, nie podlega ocenie, gdyż jest traktowane jako nadmiar wiedzy „zbędnej”.” (Groenwald 2015:31)

Oznacza to, że nadmiar w procesie badania ilościowego, związany jest z tendencją do analizowania wszystkiego do przyjętych założeń, norm i zasad. Jest to swoiste umasowienie wiedzy, którą uczeń powinien znać zdaniem Ministerstwa Edukacji Narodowej, która tworzy podstawy programowe i wszelkiego rodzaju normy w edukacji. Czy ma to związek z chęcią kontroli społeczeństwa, kontroli gałęzi produkcyjnej, rynku pracy i ogólnie pojętego życia ludzkiego? Z całą pewnością jest to kolejny krok do obawy przed chaosem i wprowadzenia form ewaluacji. Społeczeństwo jest więc uczone wypełniania egzaminów pod schemat, określania możliwych odpowiedzi w kluczu i umiejętności dopasowania się do zastanych warunków i oczekiwań.

Bibliografia:

Groenwald, M. *Nadmiar jako problem diagnostyki edukacyjnej*, w: „Kwartalnik Pedagogiczny” nr 4/2015.